Cena 150.000 Mk. Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

PRENUMERATA WYNOSI:
w Kaliszu miesięcznie 3.000.000 Mk.
Z odnoszeniem do domu 3.500 000 Mk.
Na prowincji z przesyłką
pocztową . . . . 4.000.000 Mk.
Zagranicą . . . . . . 7.000.000 Mk.
Cena pojed. egzemplarza 150.000 Mk.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na str. 1. 2. 3 gr. 10.
Nekrologi gr. 10. zwyczajne gr. 5

ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI,
Kalisz, Al Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 6 po poł.

№ 61 (7690) Czwartek, dnia 13 Marca 1924 r Rok XXXII

Dlaczego mieliśmy surową zimę?

Klimat Polski, położonej na obszarze przejścia od rozczłonkowanych przez morza krajów Europy zachodniej do niemal jednorodnej płyty lądowej Eurazjatyckiej, odzwierciadla ściśle to jej geograficzne położenie: ulega wahaniom z roku na rok, z miesiąca na miesiąc i z dnia na dzień, tworząc typowy przykład klimatu mieszanego tj. posiadającego cechy klimatu morskiego (łagodna zima, chłodne lato), jaki panuje na Zachodzie Europy naprzemian z cechami klimatu lądowego (mroźna zima, upalne lato), charakteryzującego wyżynową płytę rossyjską.

Wskutek tak niestałych cech klimatu zimy, w Polsce bywają dość krańcowe. W ostatnich latach przeważał typ zimy, zwanej przez klimatologów „angielską" tj. zimy o względnie wysokiej temperaturze i obfitych opadach przeważnie deszczowych. Po szeregu lat o zimie łagodnej, nastąpiła jednak zima obecna o typie „rosyjskim", nader mroźna i obfita w śniegi, spadające często w postaci zamieci, tamujących komunikacie przez sypanie zasp śnieżnych, a powodujące również groźbę powodzi wiosennych, słowem, komplikująca i utrudniająca życie gospodarcze kraju, nienawykłego do takich zjawisk.

Wiadomo powszechnie, że stan pogody zależny jest przedewszystkiem od rozkładu ciśnienia atmosferycznego. Ciśnienie atmosferyczne jest to ciężar, jaki wywiera słup powietrza, zawarty między poziomem morza lub danym punktem nad poziomem aż do granic atmosfery.

Zasadniczym układem powodującym silne mrozy był obszerny wyż barometryczny, zalegający Syberję i Rossję europeiską, a rozciągający się od czasu do czasu nad Finlandją i Skandywją północną.

Obszar wyżowy syberyjski odznacza się przeważnie — nie we wszystkich zresztą wycinkach — niebem pogodnem, słabemi wiatrami, skierowanemi od środka ku skrajom wyżu, w wycinkach o dużem zachmurzeniu słabemi zaledwie opadami a pod względem temperatury silnemi mrozami zimą, upałami w lecie. Jak powiedziano już wyżej obszar ten obejmujący tej zimy Syberję wraz z Rosją europejską, a od czasu do czasu Finlandję i Skandynawję północną. Polski rzadko kiedy dosięgał. Przemożny wpływ jego na temperaturze naszego kraju uwydatniał się jednak w inny sposób, a mianowicie za pośrednictwem innego jeszcze czynnika. Czynnikiem tym była niemal stała obecność słabego niżu barometrycznego, który, leżąc nad Polską, lub w jej pobliżu wytwarzał dość znaczną różnicę ciśnień i powodował spływanie fali zimnego powietrza z północno-wschodu w obszar niżowy, a wskutek tego obfitą kondensację zawartej w nim pary wodnej w postaci śniegu.

Tego rodzaju wielokrotnie powtórzone procesy, przerywane tylko zrzadka słabym i chwilowym wpływem cieplejszego wyżu Azorskiego, kształtowały stan pogody w Polsce od 20-go grudnia aż do końca lutego. W ciągu dziesieciu tygodni ani jeden ciepły obszar niżowy, o silniejszych wiatrach południowo-zachodnich nie zdołał przełamać oporu ściany wyżowej z nad Rosji, a nawet nie ogarniał Polski. Przeciwnie, w ostatnich tygodniach lutego wzmożony wyż syberyjski połączył się przez Polskę i Niemcy z zachodnim wyżem azorskim, co wpłynęło wprawdzie nieco na wzrost temperatury i zmniejszyło ilość opadu, lecz nie przerwało okresu mrozów. Odwilż nadeszła dopiero w pierwszych dniach marca.

Najsilniejsze mrozy w ciągu zimy obecnej notowano w Polsce około 7 stycznia. Temperatura spadła wówczas przeważnie poniżej —20 st., nieraz do 25 st. Następne okresy nader mroźne notowano około 24 do 27 stycznia, 11 lutego 20 i 21 lutego, wreszcie w dacie 25 lutego. Dwa ostatnie okresy dorównywały miesiącami pierwszemu pod względem siły mrozu (zwłaszcza w okolicach Krakowa). Również i 1 marca odznaczał się niskiemi temperaturami (Pińsk—17 sst. Kraków, Lwów i Poznań — 13. Zakopane—20). Opady śnieżne były nader obfite w końcu grudnia, w ciągu stycznia i w pierwszej połowie lutego. Utworzyły one najpierw obfite złoża śniegu w zachodniej części kraju (na wyżynie łódzkiej do 50 cm. grubości), słabsze nieco w górach i na wschodzie kraju. Uśnieżenie w górach znikło wskutek wiatrów halnych około połowy stycznia, malejąc nieco w całej Polsce. Jednakże wkrótce nadeszły nowe, obfite opady, które, wobec braku topnienia i wsiąkania w głęboko zmarznięty grunt, zasiliły świeżemi warstwami szatę śnieżną na równinach, a odtworzyły ją w górach w takim stopniu, że około 8 lutego przenosiła ona tam jeden metr w miejscach nie zawianych dosięgając kilku metrów w podatnych do tworzenia zasp.

O ile w połowie stycznia, gdy pora roku była dość wczesna, a pokłady śniegu nie tak grube i zbite, groźba powodzi wobec możliwości powolnego topnienia i parowania nie była dużą, to obecnie sytuacja znacznie się pogorszyła. Masy śniegu i lodu są teraz znacznie obfitsze, niż były w połowie stycznia, a odwilż, która jest już faktem dokonanym spowoduje ich topnienie dość szybkie wskutek silnego już nagrzewania przez słońce Masy wody, nie mogąc być szybko wchłonięte przez zmarzły grunt, będą musiały spłynąć po powierzchni powodując powodzie i roztopy. W jakim stopniu to nastąpi — zależeć będzie znowu od układu barometrycznego, mianowicie od tego, czy trwać będą jeszcze przez czas pewien przymrozki nocne i pogoda sucha, czy też nastąpią stałe ciepła oraz obfitsze opady wskutek przeciągania nad Polską ciepłych depresji z nad Atlantyku.

Jednak jest rzeczą stwierdzoną, że surowe i śnieżne zimy związane są niemal zawsze z powodziami w wiosennemi i letniemi (topnienie śniegu w górach kończy się dopiero latem, a tempo jego zależne jest od obfitości deszczów.

W każdym razie odpowiednie czynniki gospodarcze kraju liczą się obecnie z poważną groźbą powodzi w miejscowościach nadrzecznych i górzystych a roztopami na równinach. Nawet w wielkich miastach, zaniedbanych wskutek nieudolnej gospodarki miejskiej, przeście od zimy do wiosny nie jest w tym roku nastrojem pełnym wiosennej radości wskutek topnienia barykad śnieżnych wygradzających ulice i obrywania się na głowy przechodniów malowniczych sstalaktytów lodowych, które nadawały naszym dachom balkonom i grzymsom pozór pałaców śniegu z baśni Andersena.

ST. KOSINSKA-BARTNICKA.

TELEGRAMY.

Senat wprowadzi poważne zmiany w ustawie o lokatorach.

WARSZAWA, 12.3. Dużą sensację w kołach sejmowych wywołał fakt, że marszałek senatu p. Trąpczyński zwrócił się do marszałka sejmu p. Rataja z propozycją utworzenia komisji porozumiewawczej senacko-sejmowei w sprawie ustawy o ochronie lokatorów.

Marszałek Rataj zmuszony był odpowiedzieć na tą propozycję odmownie gdyż w myśl regulaminu komisja taka może powstać dopiero wówczas, gdy między uchwałę sejmu, a uchwałą senatu uwydatnią się poważniejsze różnicę. Dotychczas jednak, jak wiadomo, ani plenum senatu, ani nawet żadna komisja senacka, sprąwą ustawy o ochronie lokatorów się nie zajmowała.

Widać z tego, że marszałek Trąpczyński przewiduje iż senat przefasonuje odpowiednio całą ustawę o ochronie lokatorów i z góry chciałby przygotować opinję sejmu i jego zgodę na przewidywane poprawki senackie.

Narady min. Grabskiego z przemysłowcami.

WARSZAWA, 12.3. W końcu b. tygodnia odbędzie się u p. ministra skarbu posiedzenie przedstawicieli przemysłu, handlu i rzemiosł w sprawie poinformowania się o stanie zapisów sfer gospodarczych na akcje Banku Polskiego. P. minister Grabski pragnąłby, ażeby przedstawiciele sfer gospodarczych przybyli po porozumieniu się z grupami przemysłowemi i handlowemi, z gotowemi danemi co do ilości zapisów na akcje celem zorjentowania się w sytuacji.

Nowy sposób sanacji Skarbu Państwa.

WARSZAWA, 12.3. Z kół rolniczych w Wielkopolsce zwrócono się do rządu z propozycją zakupienia przez ziemiaństwo 200,000 szt. akcji Banku Polskiego z warunkiem, że rząd zgodzi się na udzielenie pozwolenia na wywóz 200,000 tonn żyta zagranicę, ale bez wszelkich opłat wywozowych.

Ministerstwo skarbu propozycję tę odrzuciło z następujących względów: Opłata wywozowa od 200,000 tonn żyta wynosi około 5 i pół miljona franków złotych, co stanowi 28 proc. sumy, jaką koła te deklarują na zakup akcji Banku Polskiego, a to byłaby zbyt wysoka premja.

Argumenty, że opłata wywozowa utrudnia konkurencję z rynkami zagranicznymi i nie zabezpiecza dostatecznych korzyści skarbowi, są pozbawione podstaw, bo w ostatnich dniach ministerstwo skarbu otrzymało z najpoważniejszych stron propozycje opłacenia 30 franków złotych opłaty wywozowej od tonny, w razie udzielenia pozwolenia na wywóz.

Ks. arcybiskup Ropp uważa napaści za niegodne odpowiedzi.

WARSZAWA, 12.3. J. E. ks. arcybiskup Ropp w związku z napaściami na niego za przewodniczenie na bankiecie ku czci p. Ledńickiego rozesłał do prasy oświadczenie, w którem pisze, że początkowo namyślał się, czy nie odpowiedzieć na zarzuty o orjentacji niemieckiej. Jedynym argumentem na rzecz tego oskarżenia jest nazwisko, którem arcybiskup się chlubi, kiedy jednak przeczytał ostatni numer „Myśli Narodowej" pełny napaści, wyzwisk itp., postanowił polecić wszystkim uczciwym ludziom, żeby przeczytali ten numer „Myśli Narodowej" a wówczas zrozumią dlaczego na tego rodzaju napaści odpowiadać nie trzeba.

Kredyt rządowy dla drobnego przemysłu i rzemiosł.

WARSZAWA, 12.3 Przyznany swego czasu na mocy ustawy 4-ro miljardowy kredyt dla drobnego przemysłu i rzemiosł, ze względu na dewaluację, stanowi dzisiaj nic nie znaczącą drobną sumę. Na skutek tego odniosło się do ministerstwa skarbu o zwaloryzowanie tego kredytu. Po otrzymaniu przychylnej odpowiedzi komisja główna w Warszawie przystąpi do rozpatrywania podań, nadsyłanych jej przez komisje wojewódzkie.

Piętnaście tysięcy wagonów kartofli zagranicę.

WARSZAWA, 12.3. Na mocy uchwały komitetu ekonomicznego rady ministrów, ministerstwo przemysłu i handlu postanowiło udzielić zezwolenia na wywóz zagranicę 15 tysięcy wagonów dziesięciotonowych kartofli. Opłata wywozowa naznaczona została w wysokości 62 fr. złotych od takiego dziesięciotonowego wagonu.

Regulowanie wierzytelności przedwojennych.

WARSZAWA, 12.3. Toczą się obrady specjalnej konferencji o charakterze ankietowym, zwołanej w celu rozpatrzenia sprawy uregulowania wierzytelności przedwojennych. Przewodniczący prof. Zoll. W konferencji bierze udział około 100 osób ze sfer zainteresowanych. Z ramienia prezydjum Rady Ministrów uczestniczy p. Helczyński, który na najbliższem posiedzeniu Rady Ministrów przedstawi wyniki ankiety. Będą one służyły za podstawę dla obrad i decyzji Rady ministrów. Sprawa uregulowania wierzytelności przedwojennych wchodzi wogóle w stadjum rozstrzygające.

Niezależnie od gromadzenia materjałów w sprawie uregulowania prywatnych wierzytelności przedwojennych Rada Ministrów na posiedzeniu wczorajszem zajmowała się sprawą uregulowania wierzytelności prawno prywatnych skarbu państwa. Przyjęto wniosek ministra skarbu o powołanie komisji międzyministerjalnej dla zbadania tej kwestji.

Nadto mówią, że przewidywana jest pewnego rodzaju waloryzacja przedwojennych wierzytelności hypotecznych oraz listów zastawnych. Rozporządzenie w tej sprawie na podstawie ustawy o pełnomocnictwach ukazaćby się miało rzekomo w najbliższej przyszłości.

W związku z tym rozpatrywana jest podobno sprawa specjalnego opodatkowania właścicieli nieruchomości, którzy wzbogacili się wskutek spłacenia przedwojennych długów hypotecznych według relacji oficjalnej.

Dolary dla „Bundu".

WARSZAWA, 12.3. Delegat partji „Bundu" wysłany do Ameryki w celach agitacyjnych niejaki Michałewicz zdołał zebrać w Ameryce po usilnej agitacji 29860 dolarów. Delegat ten w najbliższych dniach ma przybyć z powyższą sumą do Warszawy.

Sprawa Banku Krajowego

WARSZAWA, 12.3. Czytamy w „Kur. Porannym" Sprawa Banku Krajowego, która wzbudziła zrozumiałe zainteresowanie zarówno sfer sejmowych jak i opinji publicznej, została skierowana na właściwe tory. Jak słychać, ministerjum skarbu wydać miało polecenie oddania tej sprawy w ręce prokuratora. W związku z tym rozeszły się w sferach politycznych pogłoski, że osoby zainteresowane czynią energiczne wysiłki, celem zatuszowania tej sprawy. Miarodajne czynniki ministerjum skarbu otrzymały znamienny list, który w sposób niedwuznaczny przestrzega przed dalszym rozwinięciem tej afery, grożąc konsekwencjami politycznemi.

Nowa podwyżka cen cukru.

WARSZAWA, 12.3 (Tel. wł.) W związku z ogólną ceną cukrową na rynku światowym, uległa również zmianie cena cukru w kraju. Od dnia wczorajszego 11 bm. w składnicach miejskich Warszawy oraz kooperatywach korzystających z cukru przydziałowego, cena cukru wynosi za 1 klg. kryształu 2000000 mk., 1 klg. kostki prasowej 2500000. Tak więc kryształ zdrożał w ciągu kilku dni o 50000 mk. na 1 klg. i kostka o 100 tys. na 1 klg.

Zniżka cen mąki.

WARSZAWA, 12.3. Na skutek konkurencji młynów prowincjonalnych, warszawscy młynarze zmuszeni byli zrezygnować ze swoich lichwiarskich zysków i z dniem wczorajszym obniżyli ceny mąki.

Spadek cen zboża.

WARSZAWA, 12.3. W dniu wczorajszym płacono za pszenicę 39000000, za żyto 19500000—21000000, żyto franko Warszawa 22000000.

Nowe przepisy o podatku dochodowym.

Termin zeznań i wpłaty podatku dochodowego został odroczony do 25 kwietnia, a dla Spółek do 1 maja.

Obecnie, jak się dowiadujemy, sprawa waloryzacji podatku dochodowego na rok 1924 jest już postanowiona i została jako rozporządzenie Rady ministrów obowiązująco opublikowana.

Zasady, jakie mają być zastosowane do waloryzacji podatku dochodowego od Spółek obowiązanych do publicznego składania rachunków te są następujące:

Podatek dochodowy od Spółek, zobowiązanych do publicznego składania rachunków, na rok 1924 ściągany będzie w myśl ustawy o podatku dochodowym od dochodu, osiągniętego w r. 1923 w stawkach zwaloryzowanych, przyczem waloryzacja, względnie przerachowanie dochodu na franki złote powinno się odbyć po następujących kursach:

1) Przedsiębiorstwa dla których rok bilansowy zbiega się z rokiem kalendarzowym, t. zn. takie, które sporządzają swój bilans na dzień 31 grudnia 1923 r., przerachowują sumę przypadającego od nich podatku od dochodu markowego na franki po kursie 600 tysięcy mkp.

2) Przedsiębiorstwa, których rok bilansowy kończy się w dniu 30 września, przerachowują podatek po kursie 60 tysięcy mkp.

3) Przedsiębiorstwa, których rok operacyjny kończy się w dniu 30 czerwca 1923 r. po kursie 20 tysięcy mkp., a

4) Przedsiębiorstwa, których ostatni rok operacyjny skończył się w dniu 31 marca 1923 roku po kursie 12 tysięcy mkp.

Oczywiście tak wypośrodkowana suma franków złotych będzie musiała być zapłaconą w markach z waloryzacją po kursie dnia wpłaty.

Analogiczne zasady zostały zastosowane także do przedsiębiorstw indywidualnych, obowiązanych do prowadzenia ksiąg handlowych.

Otóż z powyższych cyfr na pierwszy rzut oka widać, że wiele przedsiębiorstw będzie musiało zapłacić tytułem podatku sumy kilkakrotnie wyższe od wskazanych zysków bilansowych które tymczasem zostały już zużyte i rozdzielone

Podatek ten więcej zaważy na ich budżecie, aniżeli cały podatek majątkowy i stanowić będzie śmiertelny cios dla przedsiębiorstw finansowo słabych.

Wprawdzie wspomniane rozporządzenie będzie zawierało klauzulę, która zezwala w pewnych warunkach na rewizję bilansu i przerachowanie go na franki złote, tak, iż niewykluczonem jest nawet to, że bilans markowy aktywny, po zetknięciu się z miernikiem złotym, okaże się właściwie pasywnym. Jednakowoż niepewnem jest, czy klauzula ta będzie mogła być we wszystkich wypadkach zastosowana, gdyż niewiadomo czy dostarczony materjał dowodowy, do takich przerachowanych bilansów okaże się dostateczny i przekonywujący.

Przy tej sposobności przypominamy istotne zmiany, jakie ustawa z dnia 10 stycznia br. przyniosła odnośnie do dotychczasowego zastoju podatku dochodowego.

Ustawa ta czyni przedewszystkiem zadość dążeniom do unifikacji przepisów o państwowym podatku dochodowym na całym obszarze państwa.

Następnie art. 3 tejże ustawy postanawia, że wpłaty, uskuteczniane przez płatników z tytułu daniny leśnej i podatku majątkowego, nie stanowią pozycji potrącalnej z dochodu podatkowego miarodajnego do wymiaru podatku dochodowego.

Art. 5 ustawy podwyższa na rok 1924 na całym obszarze państwa, z wyłączeniem województw wielkopolskiego, pomorskiego i górnośląskiej części województwa śląskiego stawki podatkowe o 20 proc., zarówno dla dochodów fundowanych, jakoteż i dla dochod. z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za pracę najemną, dla tych ostatnich dochodów jednak podwyższenie to rozpoczyna się dopiero od 4 stopnia skali podatkowej.

Jedna z najważniejszych nowości, którą wprowadza wspomniana ustawa, dotyczy nałożenia na płatników obowiązku samodzielnego obliczenia i uiszczenia w terminie wyznaczonym do składania zeznań całego, a nie jak dotychczas, połowy podatku, przypadającego od zeznanego dochodu, wraz z 20 proc. dodatkiem państwowym lub dodatkiem komunalnym.

Przewidziane w art. 113 ustawy o podatku dochodowym (Dz. U. R. P. Nr: 77 z r: 1923, poz. 607) normowanie skali, miarodajnej do ustalania potrąceń podatku od płac na okresy kwartalne zgóry, okazało się w praktyce nieodpowiedniem z uwagi na zbyt szybką deprecjację marki polskiej.

Deprecjacja waluty polskiej i postępujące za nią liczbowe podwyższenie płac, spowodowało, że pracownik, który w 1-ym miesiącu kwartału był wolny od podatku, w drugim lub trzecim miesiącu tego kwartału, otrzymujące się tylko w większych liczbach, był pociągany do opłacania podatku.

Celem postawienia sprawy do opłacania podatku dochodowego od płac na gruncie słuszności i intencji ustawy, wspomniana ustawa postanawia że poczynając od roku 1924, minister skarbu obowiązany jest ustalać skalę procentową do potrąceń podatku od wspomnianych dochodów — zgóry, odrębnie na każdy miesiąc kalendarzowy, przy uwzględnieniu wzrostu kosztów utrzymania.

Co do terminu uiszczania potrąconego podatku przez służbodawcę, ustawa zmienia dotychczasowy przepis o tyle, że potrącony podatek ma być wpłacony do kas skarbowych w terminie dni siedmiu po uskutecznieniu potrącenia.

BIULETYN

SPOSTRZEŻEŃ METEOROLOGICZNYCH STACJI „KALISZ“ Państwowej Sieci Meteorologicznej

w dniu 12 marca 1924 r. godz. 7-a rano

1) Ciśnienie powietrza	760.3
2) Kierunek wiatru	N
3) Prężność wiatru	6 m/s.
4) Stan nieba	Całe niebo zakryte chmurami
5) Temp. powietrze	—2.2
6) Ilość opadów	<0.5 mm.
7) Najwyż. temperatura	—1.3
8) Najniż. temperatura	—2.3

Przypuszczalna pogoda

Mróz, zachmurzenie duże, śnieg, wiatr dość mocny, północny.

KRONIKA

— P. WOJEWODA ŁODZKI inż. M. Rembowski powróciwszy do zdrowia przybył w poniedziałek z Zakopanego do Łodzi, we wtorek objął urzędowanie i w tymże dniu udekorował ks. W. Blizińskiego krzyżem komandorskim orderu „Polonia Restituta“. Dekoracja odbyła się uroczyście w wielkiej sali sesjonalnej województwa przy ul. Zawadzkiej.

— OSOBISTE.

We wtorek przyjechał do naszego miasta architekt Wiśniowski z Warszawy, który jest konserwatorem kultury i sztuki na miasto Warszawę i województwo łódzkie. P. W. bawić będzie do środy, zwiedzi nasze miasto, obiecuje jednakże przybyć powtórnie do Kalisza w celu załatwienia najważniejszych spraw, związanych z jego urzędem a przedewszystkiem sprawy pomnika na placu św. Józefa.

— Z MAGISTRATU.

Prezydent m. Kalisza p. M. Szarras wyjechał w interesach miasta do Warszawy, zastępuje go ławnik Magistratu p. Zygmunt Gross.

— ZGON. W Włocławku zmarł onegdaj prezes sądu okręgowego poprzednio notarjusz ś. p. Władysław Nowca.

— WICEMINISTREM SPRAWIEDLIWOŚCI mianowany został prokurator Sądu Najwyższego Juljan Siennicki, który w roku 1918-ym był notarjuszem w Kaliszu i następnie przeniósł się do Sądu Najwyższego do Warszawy na stanowisko podprokuratora.

— Z PARAFJI EWANGELICKIEJ.

Pierwsze nabożeństwo pasyjne odbędzie się w miejscowym kościele ewangelickim dziś, w środę, o godz.. 6 wieczorem, w języku polskim.

— DROGIE POLOWANIE.

W ubiegłą niedzielę we wsi Dobrzec-Wielki odbyła się licytacja na wydzierżawienie gruntów pod polowanie. Do licytacji stanęło kilku reflektantów m. in. Tow. Myśliwskie z Kalisza i grupa przygodnych myśliwych — włościan. Gdy pierwsi licytowali do ceny 5 miljardów za 3 lata ci ostatni posunęli się daleko wyżej i polowanie wynajął niejaki p. Woźniak, restaurator z Kalisza za sumę... 12 miljardów płatnych zgóry!

Zaliczki wpłacono 200 miljonów. Obszar wynosi 2300 morgów, grunta są jednakże znacznie przetrzebione przez kłusowników, ile zatem wypadnie z tych gruntów 1 zając? Również suma jest bajeczną, na którą nie wszyscy myśliwi mogą sobie pozwolić.

— Z TURKU (Kor. wł.).

Przed paru tygodniami ukazał się pierwszy numer pisma młodzieży gimnazj. męskiego w Turku pt. „Jutrzenka“, obfitując we wszystkie wiadomości życia szkolnego, którego redaktorem naczelnym i odpowiedzialnym p. Żołniczek. Komitet Redakcyjny składa się przeważnie z uczniów klasy siódmej, a mianowicie: J. Weib prezes, R. Wesołowski, St. Papiewski, St. Moskowski, St. Sekrutowicz, M. Pściuk i I. Apt. Redakcja „Jutrzenki“ pragnąc, aby to pismo dotarło do jaknajszerszych warstw młodzieży, by mogli niejako żyć z sobą, wzajemnie dzielić się swemi doznanemi wrażeniami z szerszem gronem kolegów i koleżanek, zwraca się z gorącem apelem do Sz. Kolegów i koleżanek o łaskawe przesyłanie artykułów, zamówień na drugi numer, który prawdopodobnie okaże się około 15 bm. do Redakcji i Administracji „Jutrzenki“ Turek — Gimnazjum męskie.

K. W.

— ZJAWISKA NIEBIESKIE W MARCU.

Tow. miłośników astronomji w Warszawie nadesłało nam zawiadomienie następujące:

Ozdobą nieba wieczornego jest planeta Wenus, która, jako piękna gwiazda wieczorna świeci na zachodniej stronie nieba, zwracając swym silnym blaskiem powszechną uwagę. Jowisz świeci późno w nocy na wschodzie, jako piękna gwiazda. Saturn o północy świeci wysoko w południowo-wschodniej stronie nieba, w gwiazdozbiorze Panny.

Fazy księżyca: Nów d. 5, o godz. 16; Pierwsza kwadra d. 13, o g. 17; pełnia d. 21, o g. 4; ostatnia kwadra d. 27, o g. 20.

Najmniejszy blask zmiennej gwiazdy Algola d.. 14 o g. 9 m. 11, d: 16, o g: 21 i d: 219 o godz. 17 min. 45.

Marzec jest najdogodniejszy dla obserwacji Światła zwierzyńcowego, które można dostrzec zaraz po zmierzchu, w wieczory bezksiężycowe wschodniej stronie nieba w postaci słabo świecącego krążka. Dn. 5 marca nastąpi częściowe zaćmienie słońca, niewidziane w Europie.

D. 20 bm., o godz. 22 m. 20 równonoc wiosenna. Czas zjawisk wszędzie środkowo-europejski (obowiązujący w Polsce), liczony od północy.

W dostrzegalni Tow. miłośników astronomji, ul. Chmielna 88, można obserwować w pogodne wieczory, w poniedziałki, środy i piątki, o godz. 19 i pół do 22 ciekawe zjawiska nieba. Ujrzymy przez lunetę powierzchnię naszego satelity, pokrytą olbrzymimi kraterami i łańcuchami gór, dawno zamarły świat, planetę Wenus i jej fazy, Saturnia, otoczonego przedziwnym pierścieniem, gwiazdy podwójne i potrójne, dalekie układy słoneczne, gromady gwiazd i mgławicę, dające początek światom. Obserwacje są objaśniane.

— WIADOMOŚCI LITERACKIE.

Ukazał się Nr. 10 „Wiadomości Literackich“ Na jego treść składają się: sensacyjne fragmenty, nigdzie niedrukowanych pamiętników Leona Bilińskiego z początków wojny europejskiej, przynoszące szereg nieujawnionych dotąd szczegółów do sprawy legjonów i polskiej polityki mocarstw centralnych dalej — odpowiedź Irzykowskiego „Awangardzistom utarcie nosa“, tłumaczenie artykułu Pirandella o nowej sztuce Bernarda Shaw „Święta Joanna“, szkic W. Husarskiego o Renoirze, dokończenie noweli J. B. Rychlińskiego „Kek w hulku“, recenzje J. Wittlina z antologji poetów polskich po niemiecku i A. Sterna z ostatniej powieści Struga, wreszcie obfity dział sprawozdawczy“.

Sen piękności.

W jednym z pism holenderskich ukazał się artykuł udawadniający fachowo, że nic tak nie wpływa ujemnie na powierzchowność kobiety, jak bezsenność. Cera kobiety, która za mało śpi, staje się cerą szarą, spojrzenie ma matowe, włosy jej nawet tracą połysk. Nie Francja jednak, która tak chętnie nazywa się krajem najpiękniejszych kobiet, wykryła tę tajemnicę, która właściwie nie jest żadną tajemnicą, ale Anglja, kraj sportów i hygjeny.

Angielka z wyższych sfer towarzyskich wie o tem od dawna, że oprócz nocnego snu 7 do 8 godzin, potrzebny jest także w czasie dnia, tak zwany „sen piękności”.

Tego snu nie pozwoli się pozbawić za żadną cenę dobrze sytuowana kobieta angielska. W przeciwieństwie do Francuzek, starających się podnosić sweje wdzięki naturalne, sztucznymi środkami kosmetycznymi. Angielka posiada sztukę zachowania piękności i świeżości przez długi czas. Zaznaczyć należy, iż nie jest koniecznem wcale, aby kobieta chcąca zatrzymać świeżość, spała przez dzień przynajmniej godzinę, wystarczy kwadransik odpoczynku, byle stały.

„Sen piękności” nie powinien być wyłącznie przywilejem sfer wyższych, wszakże każda gospodyni, umiejąca podzielić dzień swej pracy, znajdzie chwilę w czasie dnia na odpoczynek.

Sen i odpoczynek, to najlepsze środki piękności, jakie kobietom można polecić.

Nie zastąpją ich najlepsze preparaty Cotyego, Houbiganta i innych fabrykantów kosmetyków.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

New-Jork	**9,300,000**
Londyn	**39,750,000**
Belgja	**295,000**
Paryż	**336,000**
Szwajcarja	**1,600,000**
8% pożycz. złota	**15.000,000**
4% poż. prem.	**900,000**
Bony złote S. II A.	**1,400,000**
Frank zł. pols. na 12.3	**1,800,000**
„ „ „ „ 13.3	**1,800,000**
Listy Tow. Kr. Ziem.	**65,000,000**

Zarząd Kaliskiego Oddziału Związku Kupców Centrala w Warszawie zawiadamia swoich członków że Ogólne Doroczne Zebranie, odbędzie się w dniu 23 marca r. b.

o godzinie 3-ej w pierwszym
o godzinie 4-ej w drugim terminie

w lokalu własnym przy ulicy Majkowskiej 1.

Porządek dzienny.

1) Zagajenie,
2) Wybór prezydjum,
3) Sprawozdanie Zjazdu Kupców w Warszawie,
4) Zapisy na Bank Polski Emisyjny,
5) Przeczytanie protokułu ostatniego Ogólnego Zebranie,
6) Sprawozdanie działalności:
   a) Związku,
   b) Sądu Rozjemczego,
   c) Komisji Rewizyjnej,
7) Budżet na rok 1924,
8) Wybór 3 członków do Sądu Rozjemczego i 3 do Komisji Rewizyjnej w miejsce ustępujących,
9) Wybór 9-ciu członków Zarządu,
10) Wolne wnioski. 458

Zakład Leczniczy w Kaliszu
położony w pięknym Parku miejskim, otwarty cały rok, przyjmuje osoby chore z cierpieniami wewnętrznemi, nerwowemi i kobiecemi. Zakład posiada urządzenia wodolecznicze, aparaty do elektryzacji, naświetlań, masażu, gabinet Roentgena, lampę kwarcową (czyli sztuczne górskie słońce), lampę „Solux", pracownię analityczną i pensjonat z kuchnią djetetyczną.
Leczenie cukrzycy „insuliną". 422

Tylko chrześcijaninowi zaraz do sprzedania dom murowany 2 piętrowy z 1 piętrową oficyną w centrum miasta.

Prawa do trzeciej części domu murowanego 1 piętrowego z zabudowaniami gosp. dużem podwórzem i 1 morgowym ogrodem owocowo-warzywnym; są zaraz do odstąpienia. Nabywca może całość objąć zaraz w posiadanie. Wiadomość ulica Browarna Nr. 6 m. 5 w Kaliszu. 448

Zginął paszport
wydany przez Urząd gm. Marchwacz, oraz pozwolenie na broń na imię Józefy Górskiej. 463

Zginął dowód osobisty 457
wydany przez Urząd gm. Zbiersk na imię Stefana Michalskiego.

INTELIGENTNA
OSOBA
posiadająca umiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego potrzebna do zarządu domem ul. Kościuszki 11 m. 4 od 2-3 pp. 455

Poszukuje się
dzierżawy domu
(cztery do pięciu pokojów)
Oferty pod „dom z ogrodem" do Redakcji Gazety Kaliskiej. 460

Sprzedam większą ilość
Skrzyń
R. Szulc Wrocławska 13
Dystrybucja 427

Potrzebny
SKLEP
możliwie z mieszkaniem lub bez w okolicy Stawiszyńskiej, Babinej. Zgłoszenia do Redakcji Gazety Kaliskiej pod „R. S." 426

Stowarzyszenie Spożywców w Kaliszu
zawiadamia członków swych że na udział cukier jest sprzedawany po 5 kg. na członka w sklepach № 1. 2. 3. po mkp. 1.900.000 za 1 kg. i dla niecztonków po mkp. 2.000.000.

Z poważaniem
461 ZARZĄD

Żądajcie wyśmienitej CZEKOLADY
„BALTIC"
Generalne Przedstawicielstwo
Dom Handlowy Noe Fels, Warszawa, Twarda 4.

NAJWIĘKSZY DZIENNIK PROWINCJONALNY NAJPOCZYTNIEJSZE PISMO W WIELKIEM WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIEM i NA PRZYLEGŁYCH KRESACH
„EXPRESS LUBELSKI"
wydawany w wielkim stołecznym rozmiarze, redagowany żywo i interesująco, mając świetnie zorganizowaną służbę informacyjną
jest w skutek swej pożyteczności we wszystkich sferach NAJLEPSZYM MIEJSCEM OGŁOSZEŃ DLA FIRM HANDLOWO-PRZEMYSŁOWYCH.
Adres wydawnictwa: LUBLIN „Express Lubelski" ul. Kościuszki № 8, skrzynka pocztowa Nr 17

29 T-wo Mleczarskie Al. Kościuszki 29 w Łodzi — POLECA: — **Konwie Wirówki**

Skład materjałów piśmiennych
przy kantorze drukarni
GAZETY KALISKIEJ

Poleca wielki wybór papeterji, papieru, biletów wizytowych, bibuły, piór, obsadek, ołówków, atramentu, spinaczy, kalendarzy ściennych i terminowych i t. d. które sprzedajemy po cenach możliwie najtańszych.

2458

Redaktor M. BROWN. Wydawca — „Gazeta Kaliska" Spół. z ogr. odp. Druk „Gazety Kaliskiej" Aleja Józefiny 1.